

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/91/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813201912
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8813201912.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615 p r o t i žalovanej: I. G., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, 909 01 Skalica, IČO: 42 264 154, zast. JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob, o zaplatenie 705,10 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Súd zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi sumu 325,48 eur a to všetko jej povoľuje uhradiť v mesačných splátkach po 50,- eur splatných vždy každého 25-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc dňom 01. 10. 2013, pod následkami straty výhody splátok.

Žalovanej sa trovy konania n e p r i z n á v a j ú .

Vedľajšiemu účastníkovi sa trovy konania n e p r i z n á v a j ú .

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 26.2.2013 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 705,10 eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovaným úverovú zmluvu č. 3710103040 a súčasne Zmluvu o revolvingovom úvere I. (ďalej len „Zmluva o RÚ I“) a Zmluvu o revolvingovom úvere II. (ďalej len „Zmluva o RÚ II“). Úverová zmluva bola uzatvorená ako telefónna pôžička, a teda vybavenie úveru prebieha v týchto prípadoch telefonicky prostredníctvom bezplatnej zákaznickej linky žalobcu s následnou písomnou komunikáciou. V zmysle vyššie uvedeného žalovaný telefonicky kontaktoval zamestnancov žalobcu za účelom získania úveru, t.j. finančnej hotovosti. Pri telefonickom vybavovaní úveru, na základe výzvy zamestnanca žalobcu, žalovaný nadiktoval všetky potrebné osobné údaje a údaje o zamestnávateľovi, ktoré boli následne zapracované do Úverovej zmluvy, ktorá bola žalobcom odoslaná na podpis žalovanému spolu s Úverovými zmluvnými podmienkami, a ktorý ju podpísanú späť vrátil žalobcovi. Zmluva o RÚ I., ako aj Zmluva o RÚ II. sa stáva platnou podpisom Úverovej zmluvy a účinnou okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty (pri Zmluve o RÚ I.) a kreditnej karty (pri Zmluve o RÚ II.), a to po jej riadnej a včasnej aktivácii. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky žalobcu (ďalej len „ÚP“), s ktorými bol žalovaný oboznámený a podpisom Úverovej zmluvy prejavil súhlas byť nimi viazaný. ÚP vymedzujú práva a povinnosti oboch zmluvných strán týkajúce sa poskytnutého úveru, ako aj práva a povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy o RÚ I. a Zmluvy o RÚ II. v prípade, že dôjde k splneniu podmienok na čerpanie revolvingového úveru prostredníctvom úverovej karty v súlade s príslušnými ustanoveniami ÚP. Svoju vôľu byť viazaný touto Zmluvou a jej súčasťami potvrdil

žalovaný podpisom priamo na prednej strane Zmluvy. Podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo zo Zmluvy alebo z ÚP, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, a preto nesmú byť materiálne alebo formálne oddeľované a rozlišované od Zmluvy. V súlade s ustanoveniami Úverovej zmluvy a ÚP žalovaný využil právo na poskytnutie revolvingového úveru, ktoré mu plynú zo Zmluvy o RÚ I. a čerpal revolvingový úver, ktorý žalobca eviduje pod č. 5806010753, ktoré je zároveň variabilným symbolom. Žalovaný nevyužil čerpanie úveru zo Zmluvy o RÚ II. Revolvingový úver je žalovanému poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje klientovi čerpať po odsúhlasení zo strany žalobcu peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca. Úverovú kartu je potrebné pred jej použitím spôsobom uvedeným v ÚP a príručke aktivovať. Dňom aktivácie úverovej karty zriadil žalobca žalovanému úverový účet pre čerpanie poskytnutého revolvingového úveru do výšky prideleného úverového rámca. Maximálna čiastka, ktorú bol žalovaný oprávnený čerpať je daná nevyčerpaným zostatkom úverového rámca. Čerpanie nad rámec úverového rámca je neoprávnené a žalovaný je povinný čiastku čerpanú nad úverový rámec spolu s úrokmi na požiadanie vrátiť žalobcovi, to neplatí, ak ide o prečerpanie úverového rámca z dôvodu jeho navyšovania v zmysle ÚP. Žalovaný sa zaviazal riadne a včas splatiť žalobcov poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach s termínom splatnosti a vo výške 4% z výšky dohodnutého úverového rámca platného ku dňu splatnosti danej splátky a zaplatiť žalobcovi úroky z poskytnutého úveru a poplatky za poskytované služby. V priebehu čerpania revolvingového úveru sa žalovaný dohodol so žalobcom na navýšenie úverového rámca v zmysle priložených listinných dôkazov. Žalovaný hradil dlžnú sumu a dostal sa do omeškania s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva priebeh čerpania úveru aj prehľad jednotlivých platieb odporcu a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie/zánik úverovej zmluvy bol žalovaný žalobcom vyzvaný listom zo dňa 26.4.2010 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 705,10 eur v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Vzhľadom na vyššie uvedené, tak ako vyplýva aj zo splátkového kalendára, žalobca eviduje voči žalovanému dlh, ktorý predstavuje istina plus poplatky za výber z bankomatu a za výpis z úverového účtu spolu vo výške 636,13 eur, úrok z vyššie uvedenej istiny do času zosplatenia vo výške 58,48 eur, zmluvná pokuta vo výške 10,49 eur, dlžné poistné vo výške 0,00 eur.

Žalovaná uviedla, že so žalobou žalobcu v celom rozsahu súhlasí, žiada však povoliť splátky.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, písomným vyjadrením žalobcu doručeným súdu dňa 1.8.2013 spolu s prílohami, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka doručeným súdu dňa 21.5.2013, výpoveďou žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi žalobcom a žalovanou ako klientom došlo dňa 19.10.2007 k uzavretiu úverovej zmluvy č. 3710103040, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 25.000 Sk, ktorý mala žalovaná uhradiť v 48 mesačných splátkach po 959,-Sk. Zároveň žalovaná ako klient a žalobca uzavreli zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I čiže RÚ I a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 9 a 10 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. Na základe takto uzatvorenej Zmluvy o RÚ I vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru I prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v hlave 9, 10, 11 a 12 Úverových podmienok.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste. Dolupodpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje že je oboznámený s Úverovými podmienkami, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Listom zo dňa 26.4.2010 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie celého úveru vo výške 705,10 eur z dôvodu, že napriek opakovaným výzvam z jej strany nedošlo k riadnemu a skorému plateniu splátok úveru a upozornil ju, že uvedená čiastka nie je konečná, nakoľko je povinná hradiť do dňa vrátenia poskytnutého úveru úrok a v prípade omeškania s úhradou záväzkov z úverovej zmluvy aj úrok z omeškania a dlžná čiastka s každým ďalším dňom jej omeškania narastá.

Z písomného podania žalobcu doručeného súdu dňa 1.8.2013 vyplýva, že na základe zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I. č. 5806010753, ktorá bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená súčasne s Úverovou zmluvou č. 3710103040 a Zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru II. (ďalej len ako „Zmluva o RÚ II.“) zo dňa 19.10.2007 (ďalej spolu len „zmluva“), poskytol žalobca žalovanému revolvingový úver I. s úverovým rámcem vo výške 663, 878 eur, vydal a zaslal žalovanému úverovú kartu spolu s príručkou pre používateľa, ktorá obsahovala platný Sadzobník poplatkov a odmien. Úverový rámec RÚ I bol navýšený z pôvodne dohodnutej sumy 15.000,- Sk (t.j. 497,90 eur) na sumu 663,878 eur priamo pri telefonicknej aktivácii úverovej karty v zmysle ust. § 4 Hlavy 9 ÚP. V zmysle priloženého sadzobníka poplatkov bola medzi žalobcom a žalovaným za poskytnutie revolvingového úveru I. dohodnutá výška úrokovej sadzby 2,21 % mesačne (t.j. 26,52 % ročne). V sadzobníku poplatkov bola dohodnutá aj výška poplatkov, a to poplatku za výpis z úverového účtu vo výške 45,- Sk (t.j. 1,49 eur), či poplatku za výber z bankomatu vo výške 69,- Sk (t.j. 2,29 eur). Žalobca si v tomto konaní uplatňuje žalovanú sumu titulom Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I., ktorá nadobudla platnosť dňom podpisu oboch zmluvných strán na zmluve. t.i. dňom 19.10.2007 a účinnosť v zmysle Hlavy 9 ÚP riadnou aktiváciou úverovej karty a realizáciou prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty. Žalobca má za to, že Zmluva je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme na jednej listine, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle žalovaného. Zmluva o RÚ I. obsahuje jednotlivé náležitosti vyžadované zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzavretia zmluvy, pričom tieto náležitosti sú uvedené v ÚP, ktoré sú nedeliteľnou súčasťou Zmluvy alebo v Sadzobníku poplatkov a odmien. Nárokovaná suma vo výške 705,10 eur predstavuje istinu - t.j. dlžnú sumu úveru bez úrokov z úveru vo výške 630,17 eur. vypočítanú ako rozdiel čerpaného úveru vo výške 750,43 eur a čiastky 120,26 eur, ktorú žalovaný uhradil na istinu, poplatok za výpis z účtu - dlžná suma vo výške 5,96 eur, predstavujúca rozdiel medzi vyrubeným poplatkom za výpis vo výške 31,31 eur a sumou 25,35 eur, ktorú žalovaný na túto položku uhradil, úrok z úveru vo výške 58,48 eur vyčíslený vždy zo základu splátky k príslušnému dátumu vyúčtovania predpisu splátky na úhradu. V zmysle platobnej disciplíny žalovaného, ktorá je zrejماً zo splátkového kalendára, dlžný úrok predstavuje rozdiel medzi vyúčtovaným úrokom z úveru vo výške 307,74 eur a uhradenou časťou úroku z úveru vo výške 249,26 eur. Zo splátkového kalendára je zrejماً, že žalovaný žalobcovi neuhradil vyrubený úrok v období od 31.12.2009 do 31.3.2010. Nárokovaná suma vo výške 10,49 eur predstavuje zmluvnú pokutu vo výške 8,48 eur uplatňovanú v zmysle ust. § 3 Hlavy 15 ÚP. Úroku z omeškania vo výške 2,01 eur predstavuje úrok z omeškania v zákonnej výške.

Vo svojej výpovedi žalovaná uviedla, že so žalobou žalobcu v celom rozsahu súhlasí, avšak vzhľadom k výške pohľadávky žiada povoliť uhradiť uplatnenú pohľadávku v primeraných mesačných splátkach s tým, že ona je na aktivačnom príspevku, manžel tak isto, majú vyživovaciu povinnosť k piatim deťom, bývajú vo vlastnom rodinnom dome, pochopiteľne majú náklady v súvislosti s bývaním.

V zmysle Hlavy 5 § 1 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, poplatok za vedenie úverového účtu a úhrada za poistenie, ktoré je klient podľa tejto úverovej zmluvy a týchto úverových podmienok povinný platiť, ak z údajov na lícnej strane vyplýva inak. Za uzatvorenie úverovej zmluvy klient uhradil v hotovosti ku dňu podpísania tejto zmluvy poplatok za uzatvorenie zmluvy vo výške stanovenej v úverovej zmluve.

Ako vyplýva z Hlavy 7 § 3 Úverových zmluvných podmienok, klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskorí s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V tomto prípade je taktiež spoločnosť oprávnená jednostranne od úverovej zmluvy odstúpiť, pozastaviť čerpanie už poskytnutého úveru (úverov) alebo dohodnutý úver neposkytnúť.

Podľa Hlavy 7 § 6 Úverových zmluvných podmienok, v prípade vzniku skutočnosti uvedenej pod písm. a), b), c) §3 Hlavy 7, ak je dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže

čiasťku, na ktorú by spoločnosť vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Spoločnosť je oprávnená v týchto prípadoch úver po zosplatnení neúročiť.

V zmysle Hlavy 9 § 1 Úverových podmienok - Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru I. zmluvné strany, klient a spoločnosť, sa popri úverovej zmluve dohodli aj na uzavretí zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru a spoločnosti povinnosť revolvingový úver za dohodnutých podmienok poskytnúť klientovi. Klient je oprávnený čerpať revolvingový úver opakovane prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v úverových podmienkach a to vždy maximálne v výške nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca. Spoločnosť a klient si dohodli úverový rámec RÚ I. vo výške 15.000 Sk. Klient sa uzavretím zmluvy o revolvingovom úvere zaväzuje poskytnutý revolvingový úver spoločnosti vrátiť a zaplatiť jej za poskytnutie úroky.

V zmysle hlavy 9 § 2 Úverových podmienok klient a spoločnosť sa dohodli, že úverovú kartu spolu s výzvou k jej aktivácii a metodickú príručku je spoločnosť oprávnená klientovi zaslať, ak si bude riadne plniť povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy, úverových podmienok a platných právnych predpisov. Neoddeliteľnou súčasťou metodickéj príručky je sadzobník poplatkov a odmien.

Podľa hlavy 9 § 3 Úverových podmienok zmluva o revolvingovom úvere sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamžikom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty a to po jej riadnej a včasnej aktivácii.

Zmluvné strany sa tiež dohodli, že už pri aktivácii úverovej karty je klient oprávnený rozhodnúť o zvýšení úverového rámca revolvingového úveru, a to z počiatočnej výšky 15.000 Sk, pretože klient už pri podpise ÚZ prejavil záujem o zvýšenie úverového rámca RÚ I. (hlava 9 § 4 Úverových podmienok).

Podľa § 6 hlavy 9 Úverových podmienok revolvingový úver je klientovi poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb. Klient je oprávnený čerpať po odsúhlasení zo strany spoločnosti poskytnutý revolvingový úver prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca, ak úverová zmluva neustanovuje inak.

Klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý revolvingový úver a to v pravidelných mesačných splátkach vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k 20. dňu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu a teda poskytnutiu RÚ I., ak nie je na lícnej strane úverovej zmluvy uvedené inak. Výška pravidelnej mesačnej splátky revolvingového úveru bola medzi klientom a spoločnosťou dohodnutá vo výške 4% z výšky dohodnutého úverového rámca platného ku dňu splatnosti danej splátky. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté dohodnuté úroky, príslušná časť čerpaného revolvingového úveru a pravidelné poplatky, napr. poplatok za výpis a príp. nepravidelné poplatky ako napr. poplatok za výber z automatu, za blokovanie karty (hlava 10 § 5 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 11 § 2, § 3 Úverových podmienok k jednému úverovému účtu môže byť vydaná len jedna úverová karta, ktorá je neprenosná a môže ju používať iba jeden držiteľ, ktorého meno je uvedené na karte. Použitím úverovej karty klient súhlasí s čerpaním revolvingového úveru v požadovanej výške.

V zmysle hlavy 15 § 3, 4, Úverových podmienok v prípade omeškania úhrady splátky, alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 § 6 týchto úverových podmienok je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, najmenej však 100 Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ I. či RÚ II. alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ I. alebo RÚ II. či ich častí dlhšieho ako 6 mesiacov je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní.

Ako vyplýva z hlavy 15 § 11 Úverových podmienok ÚZ, ÚP, Metodická príručka, Metodická príručka KK a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára žalobcu súd zistil, že žalovaná uhradila sumu 424,96 eur, pričom dňa 26.4.2010 došlo k zosplatneniu úveru.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu napriek tomu, že zmluva bola uzavretá 19.10.2007 teda za účinnosti Občianskeho zákonníka, ktorý v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný od 1.7.2007 a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Ako vyplýva z § 458 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V ods. 2 a 3 citovaného ustanovenia sú upravené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré musí zmluva obsahovať okrem všeobecných náležitostí.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných

podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Predmetná úverová zmluva z 19.10.2007 je typovou formulárovou zmluvou vopred pripravenou žalobcom, v ktorej sú naformulované žalobcom stanovené zmluvné podmienky a tieto žalovaná ako spotrebiteľ nemala možnosť ovplyvniť, ale mala možnosť ich len prijať alebo neprijať. Žalobca sa touto žalobou domáha plnenia zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, keď na základe aktivácie úverovej karty zriadil žalovanej úverový účet pre čerpanie poskytnutého revolvingového úveru do výšky prideleného úverového rámca, pričom poukazoval na to, že až priamym úkonom žalovanej, a to aktiváciou úverovej karty došlo k realizovaniu jeho práva čerpať revolvingový úver na základe prideleného úverového rámca vo výške 15.000 Sk (497,91 eur), pričom výšku revolvingového úveru bolo možné zmeniť, k čomu aj došlo vo forme navýšenia úverového rámca na sumu 663,88,- eur. V zmysle úverových podmienok sa žalovaná zaviazala poskytnutý úver vrátiť, platiť úroky a poplatky podľa aktuálneho sadzovníka.

Úverová zmluva podpísaná účastníkmi dňa 19.10.2007 je na štandardnom formulárovom tlačive žalobcu, označená ako úverová zmluva a týka sa výšky úveru 25.000 Sk, ktorý mala žalovaná splatiť v 48 splátkach po 959 Sk.

Súd je toho názoru, že uzavretím úverovej zmluvy 19.10.2007 nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere, pretože podľa úverových zmluvných podmienok žalobcu, Hlava 9. Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru I., Hlava 10. Čerpanie a splácanie revolvingového úveru, ako aj Hlava 11. Úverová karta, Hlava 12 používanie úverovej karty, k poskytnutiu revolvingového úveru dochádza až potom, keď žalobca vydá a zašle úverovú kartu s výzvou k jej aktivácii a až aktiváciou karty v stanovenej lehote nastanú právne následky zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. K uzavretiu revolvingového úveru dochádza až po odsúhlasení zo strany žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v prípade prijatia návrhu klienta medzi žiadateľov, poskytne klientovi úverový rámec a vydá mu úverovú kartu po posúdení údajov zo žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania. Z týchto dôvodov súd podpis žalovanej na úverovej zmluve z 19.10.2007 nepovažuje za platný návrh na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere.

Podľa § 4 ods. 1 zákona 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Žalobca v prípade akceptácie písomného návrhu žalovanej o poskytnutie úverového rámca mal písomne oznámiť jeho prijatie v zmysle § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Z uvedeného vyplýva, že účastníci konania uzatvorili 19.10.2007 jednak zmluvu o úvere individuálne špecifikovanú, pokiaľ ide o poskytnutú výšku úveru, súčasťou ktorej bolo aj uzatvorenie zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I. prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. Táto zmluva tvoriaca súčasť zmluvy o úvere je predtlačená a pripravená pre všetkých spotrebiteľov obdobných zmlúv bez možnosti úpravy textu, t.j., bez možnosti ovplyvniť jej obsah. Žalovaná súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísala aj tú časť predtlaču listiny, ktorá sa týkala iného právneho vzťahu a to na poskytnutie revolvingového úveru, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti, pretože jeho poskytnutie bude závisieť od toho, či si bude žalovaná riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere a platných právnych predpisov. Podpisom zmluvy z 19.10.2007 nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu, vyplývajúceho z revolvingového úveru, pričom vzájomné práva aj povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany žalovanej. Podpisom želané zmluvy (úverovej) sa konajúca osoba - žalovaná súčasne podpísala aj pod tú časť textu, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti. Z takejto dohody vyplýva, že na žiadosť zákazníka sa môžu iba v budúcnosti dohodnúť o prípadnom takomto úvere. Ak teda veriteľ týmto spôsobom písomný prísľub splní tým, že niekomu požičia peniaze a za zmluvu o úvere považuje súhlas s uzavretím zmluvy o revolvingovom úvere bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by bol tento záväzkový vzťah individualizovaný so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 4 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z. z., nebola dodržaná predpísaná forma, preto je zmluva o revolvingovom úvere neplatná. Súhlas žalobcu s revolvingovým úverom ako jednostranný úkon nie je zmluvou, a ako taký neobsahuje dohodu strán ani o výške úroku z úveru, ani o výške úroku z omeškania, a už vôbec nie ustanovenia o zmluvnej pokute. Preto plnenie, ktoré má žalovaný vrátiť možno uplatňovať iba z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

Súd ďalej vykonal úkony spojené s vyhodnotením otázky, či nešlo o nekalú obchodnú prax a konanie v rozpore s dobrými mravmi, ak dodávateľ viazal úverovú kartu (revolving) na klasický spotrebiteľský úver, či teda zmluva je ďalej možná podľa čl. 6 v spojení s čl. 4 smernice Rady 93/13 a ktorých cieľ napĺňa ustanovenie § 41 Občianskeho zákonníka.

Žalobca zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru v ďalšom vopred vnútil konajúcej osobe - žalovanej aj iný úkon, než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu. Žalovaná súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísala aj tú časť listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu a ktorý má vzniknúť až v budúcnosti. Ak žalovaná chcel získať úver v sume 25.000 Sk, čo bolo primárne jej pohnútkou vstupu do právneho vzťahu so žalobcom, nemala na výber a musela podpísať predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. Žalobca za zmluvu o revolvingovom úvere považoval súhlas žalovanej s uzatvorením takejto zmluvy bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by bol tento záväzkový vzťah individualizovaný, v súlade s podstatnými náležitosťami uvedenými v § 4 zák. č. 258/2001 Z.z., ako už bolo uvedené vyššie.

Zároveň je potrebné uviesť, že táto časť zmluvy, týkajúca sa ďalšieho úverového vzťahu, týkajúceho sa revolvingového úveru, je v úverovej zmluve napísaná zmenšeným textom písma, ťažko čitateľným a odkazujúcim len na ďalšie časti Všeobecných obchodných podmienok týkajúcich sa práve úverového rámca, či úverovej alebo kreditnej karty. Toto vyvoláva vážne pochybnosti o vóli spotrebiteľa uzavrieť práve takúto zmluvu a najmä o pochybnosti o tom, či spotrebiteľ bol schopný pochopiť právny význam listín, na ktoré táto časť úverovej zmluvy odkazuje vzhľadom na ich rozsiahlosť i odbornosť právnej terminológie. Takýto postup žalobcu tak možno kvalifikovať ako nekalú obchodnú praktiku s poukazom na ustanovenia Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. 4. 1993, ako aj na ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom takéto praktiky nemôžu požívať právnu ochranu. V prípade, že žalobca uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu takto uplatnenému právu. Ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/2/2013 zo dňa 04.07.2013, v ktorom bol takýto postup žalobcu označený za nekalú obchodnú praktiku.

Použitie menšieho písma na časť zmluvy, týkajúcu sa ďalšieho úverového vzťahu, týkajúceho sa revolvingového úveru a odkazujúcu len na ďalšie časti úverových podmienok týkajúcich sa práve revolvingového úveru, možno označiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy.

V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Použitie menšieho písma na časť zmluvy, týkajúcu sa ďalšieho úverového vzťahu, týkajúceho sa revolvingového úveru možno označiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a je možné ju kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú, pričom takejto podmienke nemožno zo strany súdu za žiadnych okolností poskytnúť ochranu.

Podpísaním úverovej zmluvy, ktorej súčasťou je dojednanie o uzatvorení zmluvy o revolvingovom úvere nedošlo aj k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, čím je táto zmluva neplatná a žalobca má nárok na vrátenie finančných prostriedkov len z titulu bezdôvodného obohatenia v intenciách ust. § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Samotná neplatnosť vyplýva i z ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Bez písomnej zmluvy neexistovala ani dohoda strán o výške úroku z úveru, výške úroku z omeškania ani ustanovenia o zmluvnej pokute, či poplatkoch.

Zároveň je potrebné uviesť, že aktom, ktorý by žalovaného zaväzoval nie sú ani všeobecné obchodné podmienky, ktoré nie sú podpísané (§ 40 ods. 1, 3 OZ; porov. 2Cdo 245/2010) a navyše bez platnej inkorporačnej doložky.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy všeobecnej obchodnej podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR).

Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť ani viazanosť všeobecných obchodných podmienok.

Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že aj v prípade, že by súd považoval zmluvu o revolvingovom úvere za platne uzavretú, neprijateľná inkorporačná doložka by v danom prípade nemohla privodiť ani viazanosť všeobecných obchodných podmienok.

Následne tak s poukazom na § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy by žalobca ako veriteľ spotrebiteľa nemohol požadovať úrok alebo poplatky, ktoré neboli uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere riadne podpísanej spotrebiteľom.

V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, v prípade neplatnej zmluvy je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podaním dostal. Vzájomná reštitučná povinnosť je dôsledkom neplatnej zmluvy a teda bezdôvodným obohatením v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Bezodôvodným obohatením je celé prijaté plnenie z neplatnej zmluvy. Predmetom vrátenia v prejednávanej veci je dlžná suma bez úrokov z úveru, ktorú žalobca špecifikoval vypočítaná ako rozdiel istiny čerpaného úveru vo výške 750,44 eur a jednotlivých čiastkových súm zo splátok, ktoré boli uhradené vo výške 424,96 eur.

Súd v tejto časti žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 325,48 eur. Výška čerpaného úveru, ako aj jednotlivé úhrady žalovanej vyplývajú z predloženého výpisu z úverového účtu - splátkového kalendára žalovanej ako aj zo špecifikácie žalovanej sumy predloženej žalobcom v podaní doručenom súdu dňa 1.8.2013.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Pokiaľ ide o nárok na zmluvnú pokutu v sume 8,48 eur, podľa hlavy 15 § 3 Úverových podmienok, a v sume 6,36 eur na ktorú boli platby žalovanej započítané, súd by ho považoval za neopodstatnený aj v prípade platného uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8% mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči žalovanej ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8% mesačne z každej nesplatenj splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % (8 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa. Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní, súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku,

preto absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ.

Ako súd vyššie konštatoval, že žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie sumy 379,62 eur s príslušenstvom je nedôvodný a zamietol ho v uvedenom rozsahu.

Podľa § 160 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na zlú finančnú situáciu žalovanej, ktorá má vyživovaciu povinnosť k piatim deťom, poberá aktivačný príspevok v sume 65 eur spolu s manželom, súd povolil žalovanej uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z uplatnenej sumy 705,10 eur žalobcovi bolo priznaných 325,48 eur. Žalobcov úspech tak predstavoval 46,16% a neúspech 53,84 %.

Po odrátaní neúspechu žalovanej v konaní od jej úspechu (53,84 % - 46,16 %), žalovaná má právo na náhradu 7,68 % trov konania, avšak úspešnejšia žalovaná sa práva na náhradu trov zriekla, preto súd rozhodol tak, že táto nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Ako vyplýva z § 151 ods. 2 O.s.p., ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Vzhľadom na vyššie uvedené ustanovenia § 151 ods. 1, 2 O.s.p. súd nemohol priznať trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej, ktorý v čase vyhlásenia rozsudku ešte bol účastníkom konania, a teda mu vznikol nárok na náhradu trov. Vedľajšiemu účastníkovi však žiadne trovy konania zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia nevyplývajú a zároveň trovy právneho zastúpenia si právny zástupca vedľajšieho účastníka v súlade s ust. § 151 ods. 1 O.s.p. nevyčísliť v lehote troch pracovných

dní od vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, preto súdu neostávalo iné, iba trovy konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznať.

Zároveň súd poukazuje na Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 25. 04. 2012, sp. zn. 17Co/91/2012, podľa ktorého ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa.

V predmetnej veci vedľajší účastník vstúpil paušálne do viacerých konaní vedených na tunajšom súde, avšak v predmetnej veci okrem svojho oznámenia o vstupe nepodal žiadne vyjadrenie k veci samej, ktorým by podporil účastníka - spotrebiteľa, na strane ktorého v spore vystupuje. Súd by preto ani nemohol považovať za účelne vynaložené trovy vedľajšieho účastníka, ak by si ich tento za daného stavu vyčíslil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.